

РОЖДЕСТВЕНСКО СЛОВО

*„Днес е празник на девственото раждане;
и поради величието на празника словото...
ще се възвиси към глъбината на тайната...,
та и за нас да се открие нещо от нейния смисъл.”*

Св. Григорий Палама. Слово за спасителното Рождество по плът на нашия Господ, Бог и Спасител Исус Христос

Възлюбени в родилия се Богомладенец братя и сестри,
чеда на Светата Православна Църква!

Отново над натежалата от людски грехове земя звучи небесното благовестие: „Словото стана плът” (Иоан. 1:14); „... днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ” (Лука 2:11). Отново Църквата ни зове да отправим взор към празника на девственото раждане, към глъбината на тайната, която свети апостол Павел назовава с няколко думи, криещи в себе си необятен смисъл – „Бог се яви в плът” (1 Тим. 3:16).

Ала как да отправим взор към празника на девственото раждане, ако не сме вложили дух на целомъдрие в ума, в сърцето си, ако не сме облекли душите си в девство? Ако не сме усетили опитно що е чистота, та смирено да сведем поглед пред величието на девственото раждане? – „Тялото на Божията Майка е било почисто от самите чисти чрез добродетелите си духове, така че е могло да приеме Самото ипостасно Слово на пребезначалния Отец” – казва свети Григорий Палама и от думите му струят лъчи от тайната на девственото раждане. Колко чист, благоговейно смирен и в същото време неизразимо възвишен ум са призвани да придобият християните! Какво общо има смисълът на днешния празник с общоизвестния му религиозно-битов, фасадно-църковен или пък изцяло светски, ненаситно-потребителски облик?

Но ето, нова струя лъчи от смисъла на тайната, на празника, прославящ девственото раждане: „Пречистата е станала родилка на девството – благовести отново свети Григорий – като е родила по плът нетленно Този, Който по Божията Си природа се ражда от Отца преди всички векове”. Чуйте пак: Божията Майка е родилка на девството; на загубеното от нас девство, в което сме призвани да облечем душите си и без което не можем дори само да погледнем към днешния празник, нежели да проникнем дори в частица от смисъла му. Какво е това девство? То е дар на Божията благодат, който ни прави младенци за злото, ала без

да бъдем деца по ум – според думите на Апостола (1 Кор. 14:20). Тези, които са облекли в девство душите си, умили са с девство извора на мислите и чувствата си, единствено те могат да отправят чист, благоговейно-девствен взор към тайната на днешния празник и обилно да напоят душите си с нейния смисъл. Тези пък от нас, които тъгуват за девството като дълбинна чистота на мислите, чувствата, желанията ни; тези, които обичат това девство, борят се за него и скърбят за нечистотата си, могат с трепет да сведат очи пред тайната на благочестието и по милостта и човеколюбието на въплътителото се Слово да нахранят душите си с искри от нейния смисъл. Горко обаче на тези, които отправят дързък, горделив, присмехулен или пък празен, реещ се поглед към празника на девственото раждане. Горко и на тях, които почитат празника с уста, а не със сърце, кланят се само с тяло, но не и дух, гледат, а не искат да видят, слушат, но не искат да чуят. Уви, те не ще чуят словото, възвисяващо се към глъбината на тайната, не ще видят красотата ѝ, ще останат непричастни към смисъла ѝ.

Блажени са тях, чиито девствени души са непристъпни за злото, нечистотата, за тлението, разпада, измамите, извиращи от тайната на беззаконието (срв. 2 Сол. 2:7). Блажени са и тях, които гладуват и жадуват за Божията истина, за Божията милост, трудят се да отмахнат от душите си дрипите на страстите и похотите, и да ги облекат в девство. Блажени са всички верни в дух и истина чеда на майката Църква, в чиито души кълнят семената на девството. Днес е празник на девственото раждане. Днес блика светлина от великата тайна на благочестието и сипе лъчи от нейния смисъл. Днес „Този, Който облича небето с облаци, се повива с пелени; в ясли ляга Този, пред Когото трепет обзема Херувимите; в пещера се побира Този, Който изпълва всичко”.¹ На Него, Непостижимия и в непристъпното Му величие, и в бездънното Му смирение, на въплътения Бог Слово, нашия Господ Иисус Христос, заедно с безначалния Негов Отец и Пресветия Благ и Животворящ Дух, единосъщна и неразделима Троица подобава слава и власт, чест и поклонение сега, и всякога, и във вечни векове! Амин.

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

+Триадицкий епископ Фотий

¹ Миней, 22 декември, канон на повечерието, пета песен, втори тропар.